

Videregående uddannelser og regional udvikling - en forudsætning for global konkurrenceevne.

De mange oplæg til Globaliseringsrådets konference d. 10.-11. november 2005 fokuserer meget på nødvendigheden af international standard af Danmarks Videregående uddannelser. Sådanne kvalitetsangivelser er nødvendige for at kunne formulere meningsbærende handleplaner. Indførelse af kvalitetsstandarder er dog ikke tilstrækkeligt, det er nødvendigt også at forholde sig kvalificeret til indhold og rodfæstethed af videregående uddannelser i Danmark. Relationen mellem videregående uddannelsesinstitutioner og regional udvikling er ikke belyst i de mange oplæg. Denne relation baserer sig typisk på undervisning, forskning og service.

3.- 5. oktober 2005 afholdt OECD og nordiske Universitetsforeninger en konference i Karlstad, Sverige om Videregående uddannelsesinstitutioner og regional udvikling. Konferencen fokuserede på den såkaldte 3. opgave for videregående uddannelser. Alle videregående uddannelsesinstitutioner – seminarier, universiteter, akademier, etc. – uddanner kandidater til varetagelse af forskellige jobfunktioner i den offentlige og private sektor. En anden opgave, som især er afgørende for universiteter, er forskning og udvikling. Den tredje opgave er understøttelse af lokal videns-produktion og –udvikling.

Alle indlæg pegede på det frugtbare samspil mellem videregående uddannelsesinstitutioner og den regionale udvikling. Dette er for så vidt hverken overraskende eller nyt. Det interessante var den underlæggende forståelse af dette samspils betydning for at kvalificere regionens globale konkurrenceevne. Regionens lokale og særegne kvaliteter blev raffinerede og globaliserede af en stedbunden videregående uddannelsesinstitution. Dette blev især tydeliggjort af Travis Reindl's afsluttende foredrag om 2 undersøgelser af dette i USA, dels "Stewards of Place", dels "Making Place Matter". Begge disse havde afdækket betydning af lokal forankring i en stadig mere globaliseret økonomi. En region, et universitet, en virksomhed klarer sig ikke godt i videnøkonomien ved at konkurrere på samme måde som alle de andre. Man kan ikke tiltrække kvalificeret arbejdskraft, hvis man ikke har noget ægte særegent og kvalitativt at tilbyde. Uden denne arbejdskraft kan man ikke producere, udvikle eller skabe viden og produkter af værdi på det globale marked. I de succesrige regioner er samspillet mellem region og uddannelsesinstitution præget af vekselvirkning mellem læring, ledelse og innovation.

Karlstad by og Universitet beskrev deres gensidige udvikling, som et eksemplarisk parløb. Universitetet er bygget op omkring et af Sverige's ældste og største lærerseminarier. Endvidere er lokalområdet ved Vänerns nordkyst og Klarälvens udløb kendt for træ- og papirindustri. Netop papir og pulp-industrien danner nu grundlag for en særlig videns- og erhvervsklynge, hvori Universitetet indgår primært med forskning og uddannelse, sekundært bidrager forskere og studerende væsentligt til byens foreningsliv, vækst, erhvervs- og kulturliv. Forskningsaktiviteterne er præget af ønsker fra det regionale erhvervsliv, som understøtter dette forskningsarbejde finansielt og med studiepladser. Karlstad by understøtter denne udvikling med bl.a. en buslinie mellem bymidten og universitetet med 10 minutters drift og med en boliggaranti for studerende. Universitetets tilknytning til globale netværk af forskere indenfor forskellige felter bidrager væsentligt til Karlstads rolle som Värmlands hovedby med internationale relationer.

Andre regioner i Norden kan berette om lignende succes historier om lokale myndigheders samspil med videregående uddannelsesinstitutioner. Stavanger Universitet i Norge er på samme måde bygget op om olieindustriens behov for forskning og udvikling. I dansk sammenhæng kan der refereres til Herning med TEKO-centret og tekstilindustrien.

Denne indsigt bør inddrages i Globaliseringsrådets igangværende arbejde med videregående uddannelser i Danmark. Kopiering af internationale standarder vil med sikkerhed ikke føre til en skærpet konkurrenceevne for danske virksomheder, uddannelsesinstitutioner og regioner, der skal mere til. I Danmark skal vi arbejde på at forbedre vilkårene for:

- udvikling af fleksible erhvervsrettede uddannelses tiltag,
- fleksible muligheder for forskertilnytning til mindre private virksomheder,
- regionale myndigheders muligheder for at igangsætte samarbejder mellem videregående uddannelser og lokale erhvervsklynger,
- videregående uddannelsesinstitutioners muligheder for at yde public service til private virksomheder i opstarts- eller omstillings-faser,
- private virksomheders muligheder for strategisk at satse på medarbejderes kompetenceudvikling.

Karlstad-konferencens hovedpointer kan opsummeres i en række centrale vekselvirkninger mellem:

- det globale og det lokale,
- det statsfinansierede og -initierede og det privat finansierede og initierede,
- fortid, nutid og fremtid.
- at handle og at interagere

Videregående uddannelsesinstitutioner skal være bevidste om deres regionale forpligtigelse. Staten skal anerkende den regionale forskelligheds rolle i dagligdagen på videregående uddannelsesinstitutioner. Dette fører til rekruttering af studerende fra nye markeder og dermed en øget andel af befolkningen med videregående uddannelse. En anden vigtig målsætning for den danske regering.

Venlig hilsen

Udviklingsleder Peer S. Daugbjerg (dir. 9663 5210)

Nørre Nisum Seminarium og HF

- en del af CVU MidtVest

9789 1222

www.nns.dk